

Biografi

Født 22.10.1935 i Skørping af Nanna Henriette Eriksen og stationsforstander (og frihedskæmper) Erik Eriksen (død i februar 1945 i Neuengamme).

1945: flytter til Aalborg sammen med sin mor og bror

1957: student fra Aalborg Studenterkursus

1957-1962: studier i sammenlignende litteratur ved Århus Universitet

1962: flytter til København og er politisk aktivist og international sekretær i Studentersamfundet

1968: Kommer med i Venstre Socialisterne fra partiets dannelse. Bliver valgt til hovedbestyrelsen

1973: lærereksamen med historie og håndarbejde

1973-1975: lærer i Gladsaxe kommune

1975: full-time forfatter

2005: flytter tilbage til Aalborg

Tidstavle

1950

24. juni - Tropper fra Nordkorea angriber Sydkorea, starten af Koreakrigen.

1951

9. januar - FN's hovedkvarter i New York, USA, bliver indviet.

22. oktober - 5000 amerikanske soldater udsættes for nedfald fra atomprøvesprængning i Nevada. Militæret skal undersøge virkningerne af nedfaldet.

1953

16. januar - Aalborghallen ved Vesterbro i Aalborg bliver indviet.

27. januar - Brændselsrationeringen i Danmark blev ophævet.

5. juni - Danmark får ny grundlov - kvindelige regenter skal tages med i arvefølgen

1954

12. januar - USA's udenrigsminister John Foster Dulles lancerer supermagtens nye militærstrategi: "massiv gengældelse" med atomvåben

23. oktober - Paris-aftalen anerkender Vesttyskland som en suveræn stat, og der tilbydes samtidig medlemskab af NATO.

1956

Foråret 1956 opstår der en omfattende arbejdskamp. Arbejderne kræver arbejdstiden nedsat fra 48 til 44 timer.

23. oktober - Opstanden i Ungarn indledes

1961

15. april - Svinebugtaffæren, en CIA-operation, mislykkes i forsøget på at invadere Cuba og vælte Fidel Castro .

13. august - Opførelsen af Berlin-muren mellem Vestberlin og Østberlin påbegyndes.

1962

22. oktober - Cubakrisen. USA blokerer søvejen til Cuba

1968

maj: Langvarige studenteruroligheder får støtte fra arbejdere og tjenestemænd. Uroen får præsident Charles de Gaulle til at søge beskyttelse og støtte hos de franske hærenheder i Tyskland. Opstanden falder sammen, da de kommunistiske fagforeninger indgår et kompromis med regeringen.

1991

16. januar - Operation Desert Storm begynder.

17. januar - FN-allierede styrker (USA, Storbritannien, Frankrig og Saudi-Arabien) gennemfører luftangreb mod Irak, der (i Golfkrigen 1991) havde holdt Kuwait besat siden august 1990.

2001

20. januar - George W. Bush indsættes som USA's præsident. Han efterfølger Bill Clinton.

11. september - Over 3.000 dræbt i terrorangrebet den 11. september 2001 på World Trade Center i New York og Pentagon i Washington DC

7. oktober - USA angriber Afghanistan

20. november - Folketingsvalg i Danmark. Anders Fogh Rasmussen bliver statsminister.

2005

5. januar - 10 dage efter flodbølgen i det Indiske Ocean er der endnu ikke overblik over katastrofens omfang. Det anslås at omkring 150.000 mennesker har mistet livet! En gigantisk nødhjælpsaktion er i gang, og der er doneret omkring 10 mia. kroner til arbejdet.

8. februar - Venstre og Anders Fogh Rasmussen genvinder statsministerposten ved folketingsvalget selvom partiet mister 4 mandater, da såvel De Konservative og Dansk Folkeparti øger deres mandattal.

3. marts - Politisk forlig om kommunesammenlægningerne mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne og De Radikale. Sammenlægninger reducerer antallet af kommuner til 99 storkommuner. Resterende uenigheder om grænserne skal afgøres ved 18 lokale folkeafstemninger.

Forløb

Bogens forløb

- 1956 - Faren på hospitalet, taler om Buchenwald og Neuengamme
- 1950-53 - Gymnasietiden
- 1991 - Alba har lungebetændelse
- 1932 - Alba i Berlin
- 1968 - Ulrik på ferie med børnene, Alba reflekterer over Magnus og deres liv sammen
- 1954 - Ida i Spanien
- 1955-1956 - Studietiden, Lyra dør, Faren kommer på sygehus
- 1991 - Tiden efter Ulriks død med Alba
- 1961 - Bryllup, Bryllupsrejse
- 1991 - Gensyn med Karen Sofie og Einstein
- 1962 - Tegnestue og Cubakrise
- 2001 - 911, Albas død og besøg hos Bobby
- 2005 - Europatur

Lineært forløb

- 1932 - Alba i Berlin
- 1950-53 - Gymnasietiden
- 1954 - Ida i Spanien
- 1955-1956 - Studietiden, Lyra dør, Faren kommer på sygehus
- 1956 - Faren på hospitalet, taler om Buchenwald og Neuengamme
- 1961 - Bryllup, Bryllupsrejse
- 1962 - Tegnestue og Cubakrise
- 1968 - Ulrik på ferie med børnene, Alba reflekterer over Magnus og deres liv sammen
- 1991 - Alba har lungebetændelse
- 1991 - Tiden efter Ulriks død med Alba
- 1991 - Gensyn med Karen Sofie og Einstein
- 2001 - 911, Albas død og besøg hos Bobby
- 2005 - Europatur

Personer og miljøer i første del

Ida

Har en indre matematikker i sig
Er ikke politisk og historisk interesseret
Bliver ikke drevet af noget bestemt andet end en trang til at udrette og løse opgaver
Reflekterer ikke over sin tid i store sammenhænge, men lever i de nære bånd
Søger forklaringer, sammenhænge og konstanter i alting

Karen Sofie

Rationalist
Slås for frihed og forskellighed konsekvent, men for sin egen skyld
Vil væk hjemmefra med klart mål for øje, vil ikke bindes af sin standart

Einstein

Tænker alt politisk og socialistisk
Tænker næsten kun i store sammenhænge
Reflekterer hele tiden over sin tid, men glemmer måske at leve den

Alba

Klassisk dannet – Oldtidshistorie
Stor sensibilitet og dømmekraft – klassiske dyder
Vægter stadig de aristokratiske værdier og skønhed, kosmopolit
Har brug for en indre rengøring hvert år – forbinder verden med sig selv uden at den bliver forklaret
Har for alvor *gjort* noget, vil ikke forklare alting

Magnus

Drømmer og den typiske forfører
Klassisk faust-tema: sælger sin sjæl til nazismen for at få en operakarriere
Også et billede på Hitler-regiets talere: forfører med sin stemme

Idas familie

Idas familie er den brede passiverende befolkningsgruppe – Folkelig fortrængning af krigens rædsler. De nødsagede ligeglade

Kruserne

Kruserne er det brede Europæiske perspektiv. Den intellektuelle gruppe, der altid diskuterer den politiske virkelighed, og som har overblikket. Får det meste af Danmark først øjnene op for i 50-60'erne.

Valgas'erne

Menneskene i kontakt med naturen og det oprindelige – antimoderne
Cyklisk stillestående tid – ikke noget hektisk (ingen turisme)

Indledning, stil og tema

1956

Han ser næsten lige så forfærdelig ud (nutid)

Jeg var kun ni år (datid)

Sidst jeg sad her

Ud på natten skal jeg tisse (fremtid)

Vi frøs altid (pluralis, datid)

Der er langt mellem sætningerne

Tempo, Tempo, det er isene koldt, lille Ida (datid fortalt i nutid)

Mange, mange år senere lå jeg i en seng og fulgte Alba med øjnene, mens hun gik ud af stuen (datid).

Hun går så let, næsten lydløst, hvis jeg ikke vidste bedre, ville jeg tro på feer (nutid)

Jeg lukkede øjnene og mere anede end hørte hende komme tilbage (datid)

På en måde er Buchenwald også en del af hendes fortid

Men sammen med Alba bliver det forkert (nutid)

Men nu - med Albas rolige, lidt dunkle blik på mig - nu tror jeg, jeg ved det.

I elleve år har vi kaldt det Buchenwald, og nu viser det sig, at han var flere andre steder. Hvad betyder stednavne, når de samme lidelser gentog sig i lejr efter lejr? Hvad betyder elleve års uvidenhed for mor og mig? Og de elleve års tavshed for min far?

Hvorfor føler jeg mig bedraget? (side 11)

- Vi viger ofte tilbage fra sandheden, hvis vi frygter den. Hvor vi har det fra, aner jeg ikke, men der ligger også i os et navnløst begær efter at kende sandheden, og det begær er stærkere end frygten for den. (side 14)

Citat fra www.inge-eriksen.com

I disse år tænker jeg utrolig meget på dét, der for en gangs skyld helt præcist kaldes verdenssituationen og på, hvordan en hel klode ser ud til at ville løse problemerne på en gammeldags, utrolig fordomsfuld måde. Situationen skifter fra dag til dag, kun frygten er permanent - det er som at gå på budding.

Sommetider spørger jeg mig selv, hvad det er, vi ikke har levet ud - efter to verdenskrige. Den spanske Borgerkrig, revolutionerne og Holocaust og imperialismens storhed og fald? Helt konkret frygter jeg en tilbagevenden til det uforsonlige debatmiljø, som vi kendte det under Den Kolde Krig. Blot vil uforsonligheden og brutaliteten i personangreb i den kommende tid blive værre end før Murens fald.

Siden 11. september 2001 er det gået fra slemt til værre i min optik - vi lever i et spændingsfelt mellem absurd kontrol og absolut frihed. For nu at citere mig selv fra antologien "Fri Tale": Det er et turbulent felt, hvor både forargelse og infantilisering trives som orkideer i et drivhus.

Citater i relation til romanen

»Thi det skønne er intet andet / end det forfærdendes optakt / som er, hvad vi lige kan bære«

Rilke

»intet mennesker er ét eneste og helt igennem homogent«

Kierkegaard

»Vi har kunsten, for at vi ikke skal gå til grunde i sandheden«

Nietzsche

»Du puslingeland, der hygger sig i smug, mens hele verden brænder om din vugge.«

Jeppe Aakjær

»De stadige omvæltninger i produktionen, de uafbrudte rystelser af alle sociale tilstande, den evige usikkerhed og bevægelse udmærker bourgeoisiets tidsalder frem for alle andre ... alt fast og solidt fordufter, alt helligt bliver klædt af.«

Marx

»Det er beskæmmende, at vi lever i en tid, hvor det er lettere at sprænge et atom end en norm.«

A. Einstein

»Vi er nødt til hele tiden at følge med og kæmpe mod vores egen ligegladhed. Ellers går der havegrill i lortet. Der bliver ved med at være døre, man skal lukke op hele livet. Det stopper aldrig.«

Niels Hausgaard

»Den enkelte har aldrig med et andet menneske at gøre, uden at han holder noget af dets liv i sin hånd«

K.E. Løgstrup

"Fremtiden kommer af sig selv, fremskridtet ikke."

Poul Henningsen

"Erfaring er ikke, hvad mennesker oplever. Det er, hvad mennesker bruger det oplevede til."

A.Huxley